

3. Загороднюк І. Біотичне різноманіття та екобезпека в зоні АТО: аналіз ситуації та ризиків. URL: <https://www.researchgate.net/publication/311345420>.

4. Міністерство екології та природних ресурсів України: сайт. URL: <https://mem.gov.ua>.

ОЦІНКА КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА

Безгінова Л.І., канд. екон. наук, доц.
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Конкурентні переваги є характеристикою наявності унікальних або вищого рівня властивостей та умов, які створені в результаті ефективного здійснення функцій підприємствами та надають вигоди порівняно з конкурентами на конкретному ринку [1].

Кожне підприємства управляє своїми конкурентними перевагами для [3]: 1) визначення наявного рівня конкурентного потенціалу та конкурентоспроможності підприємства; 2) опрацювання комплексу ефективних конкурентних стратегій та забезпечення їх реалізації; 3) дослідження ефективності управління конкурентними перевагами.

У вітчизняній практиці дослідження конкурентних переваг проводиться в контексті оцінки конкурентоспроможності, конкурентостійкості, конкурентного статусу й інших конкурентних відносин. Для цього використовується традиційний інструментарій оцінювання на базі теорій ефективною конкуренції, порівняльних переваг, якості тощо. Деякі методи передбачає оцінювання ефективності різних напрямів діяльності організації як джерела конкурентних переваг, не торкаючись їх факторної ознаки і напрямів формування й розвитку (Іващенко Г., Оберемчук В., Хрущ Н., Желіховська М.). Іншими авторами запропоновано базові передумови розробки багатокритеріальної комплексної системи оцінювання конкурентних переваг з урахуванням їх двоїстого характеру і відповідності певної стадії їх життєвого циклу; специфіки наповнення та видової структури відповідно до галузі (Чорна М., Смольнякова Н., Волосов А.). Кожні з наявних методів мають певні переваги і недоліки, якими визначаються низкою факторів: мети оцінювання, галузевої належності підприємства, наявної інформаційної бази для оцінки, ставлення менеджерів підприємства тощо. проте можна визначити загальні правила та вимоги до оцінки конкурентних переваг

підприємства.

Дослідження конкурентних переваг полягає у визначенні їх розміру та джерел, на яких вони побудовані, а також оцінки їх стійкості та можливості посилення. Під час оцінювання конкурентних переваг слід зосередити увагу на: виборі відповідних методів оцінки та вимірювачів для оцінювання кількісних і якісних їх характеристик; виборі відповідного набору критеріїв оцінювання та їх належного ранжування; необхідному рівні точності та надійності для оцінки окремих елементів конкурентних переваг; правильному виборі точки відліку, від якої залежить пізнавальна цінність оцінки конкурентних переваг; об'єктивності оцінювання конкурентних переваг та можливості її досягнення; здатності робити правильні висновки за результатами оцінки конкурентних переваг [3; 4].

Для оцінки конкурентних переваг підприємства, ліквідації можливого конкурентного відставання та підвищення конкурентоспроможності, доцільно використовувати наступну процедуру оцінювання: 1) визначення мети дослідження – прийнята мета визначає обсяг та рівень деталізації оцінки, а також її періодичність (одноразова чи регулярна); 2) вибір сфер, які підлягають оцінюванню, та змінних, які описують ці сфери; 3) визначення характеру змінних із метою їх оцінки та адаптації адекватних їм методів оцінки; 4) комплексна оцінка конкурентних переваг: а) компіляція змінних, які підлягають вивченню; б) стандартизація представлення результатів оцінки за допомогою методу бальної оцінки; в) зважування окремих змінних; г) зважена оцінка окремих змінних; д) визначення конкурентних переваг та прогалів у конкурентоспроможності; 5) прийняття рішення про дії щодо захисту та розвитку конкурентної переваги та скорочення й ліквідації конкурентного розриву: визначення стійких та нестійких джерел конкурентної переваги або конкурентного розриву; вибір джерел переваги, які доцільно захистити та розвинути, оцінка важливості розриву для перспективного розвитку підприємства та прийняття рішення про порядок ліквідації кожного розриву; вибір стратегій захисту та розвитку конкурентних переваг та методів скорочення, ліквідації конкурентного розриву [5].

Список використаних джерел

1. Чорна М.В., Смольнякова Н.М., Волосов А.М. Конкурентні переваги підприємств ритейлу: фактор і результат конкурентних відносин. Бізнес Інформ. 2018. № 3. С. 32-40. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2018_3_6

2. Жемба А.Й. Особливості управління конкурентними перевагами підприємств. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/123456789/7112>
3. Zob I. Dierickx, Cool K. Asset Stock Accumulation and Sustainability of Competitive Advantage. Management Science. 1989. № 35, December.
4. Colli D.J., Montgomery C.A. Competing on Resources: Strategy in the 1990s. Harvard Business Review. 1995, July-August.
5. Sulimowska-Formowicz M. Metody pomiaru konkurencyjności przedsiębiorstwa. Gospodarka Narodowa. 2004. № 5-6. S. 44-72.

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ

Безгінова Л.І., канд. екон. наук, доц.
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна
Шуміло О.С., д-р екон. наук, проф. маркетингу
Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна,
м. Харків, Україна
Симоненко С.Є., здобувач вищої освіти
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Ефективність ухвалення стратегічних рішень пов'язана з рівнем оцінювання їх важливості для організації та ступенем залученості топ-менеджменту до процедури висування і вибору стратегічної альтернативи. Фактори, які забезпечують необхідні умови ефективності стратегічних рішень, представлені: 1) навколишнім середовищем та рівнем його невизначеності; 2) ставленням ключових стейкхолдерів до стратегічних альтернатив; 3) можливостями і загрозами, створюваними зовнішнім середовищем; 4) внутрішніми організаційними здібностями і ресурсами для здійснення аналізованих варіантів стратегічного вибору.

Важливими параметрами зовнішнього середовища, що характеризують його невизначеність, є складність, тобто множинність чинників впливу на організацію, і швидкість змін інтенсивності їх впливу. Для оцінки впливу навколишнього середовища та рівня його невизначеності використовують методи PEST-аналізу, матриці можливостей і загроз, аналізу п'яти сил М. Портера, бенчмаркінгу тощо.

Стейкхолдери можуть виступати в ролі бенефіціарів